

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MADONY

Námestie sv. Martina 139/12, 900 42 Dunajská Lužná

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM „OPTionis“

ŠKOLA
MADONY

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MADONY

Zriaďovateľ	Kongregácia sestier dominikánok bl. Imeldy
Vzdelávací program	OPTionis
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie ISCED 1 Nižšie stredné vzdelávanie ISCED 2
Dĺžka štúdia	9 rokov (prvý cyklus:1-3. ročník; druhý cyklus: 4-5. ročník; tretí cyklus: 6-9. ročník)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Zameranie	bez zamerania
Kontaktné údaje	Základná škola Madony Námestie sv. Martina 139/12, 900 42 Dunajská Lužná telefónne. číslo: +421 909 266 099

OBSAH

1. Úvod	4
2. Vymedzenie vlastných cieľov výchovy a vzdelávania a poslania školy	6
3. Učebný plán školy	15
4. Vzdelávacie štandardy	19
5. Učebné osnovy	30
6. Vnútorný systém hodnotenia	30
7. Výchova a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami (ŠVVP)	37
8. Tútoring a individuálny prístup	42
9. Mimoškolské aktivity a programy, krúžková činnosť	45
10. Komunitné fungovanie	47
11. Príloha č. 1 – Školské počasie	49

1.ÚVOD

Školský vzdelávací program (ďalej ŠkVP) Základnej školy Madony, Námestie sv. Martina 14/508, Dunajská Lužná, (ďalej len „Základná škola Madony“) je vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie, ktorý schválil dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140 minister školstva a podľa ktorého majú povinnosť postupovať vo výchove a vzdelávaní všetky základné školy od školského roku 2026/2027. Kongregácia sestier dominikánok bl. Imeldy, ktorá sa rozhodla školu zriadiť, spolupracovala pri jeho tvorbe s rôznymi odborníkmi v danej oblasti, vychádzala zo skúsenosti „dobrej praxe“ škôl vo svojom okolí a takisto zohľadnila prieskum záujmu zo strany rodičov.

NÁZOV VZDELÁVACIEHO PROGRAMU A VÍZIA ŠKOLY

Názov školského vzdelávacieho programu „**OPTionis**“ vyjadruje snahu napomáhať rozvoju všetkých možností rozvoja dieťaťa v rámci základného vzdelávania. Slovo „**OPTionis**“ (z lat. možnosti) v sebe zahŕňa skratku **OP – Ordo predicatorum** (z lat. Rehoľa Kazateľov), čo naznačuje, že zriaďovateľ sa oprie o dlhoročnú skúsenosť pri zriaďovaní a vedení dominikánskych škôl na Slovensku a písmeno **T** - **tvorivosť** s dôrazom na podporu tvorivého prístupu žiakov, učiteľov a rodičov k výchovno-vzdelávaciemu procesu.

Víziou školy je vytvárať výchovné spoločenstvo, ktoré sa aktívne podieľa na rozvoji všetkých možností dieťaťa. Škola mu poskytuje dostatočne motivujúce prostredie prostredníctvom personalizovaného a profesionálneho prístupu učiteľov, rozvinutej spolupráce s rodinou a inovatívnych učebných metód. Podnecuje jeho fyzické, kognitívne a psycho-sociálne dozrievanie v súlade s evanjelióvymi hodnotami a v duchu dominikánskej charizmy.

Naša vízia sa opiera o tri základné hodnoty školy:

PRAVDA

Sme dominikánska škola najmä pre rodiny Žitného ostrova, ktorá podnecuje celistvý rozvoj dieťaťa tak, aby poznávaním Boha - Pravdy našlo život v plnosti.

- Naša škola odpovedá na potreby rodín Žitného ostrova po kvalitnom vzdelávaní a výchove ich detí vo viere. Odpovedáme na to špecifickým dominikánskym spôsobom, ktorý je postavený najmä na hľadaní Pravdy.
- Privádzať deti k poznávaniu Boha pre nás znamená privádzať ich ku Kristovi. Poznanie tejto Pravdy je cesta, kde môže každý človek nájsť plnosť života. Tento všeobecný ideál dosiahneme prostredníctvom náboženského rozmeru života školy (otvorenosť a radosť z Božej prítomnosti a

pomoci, vďačnosť za možnosti k tvorivému rastu, život v súlade s evanjeliom, spoločné modlitby a sv. omše, duchovné obnovy, vyučovanie náboženstva, katechéza Dobrého Pastiera).

TVORIVOSŤ

Sme spoločenstvom, ktoré pomáha dieťaťu tvorivo rozvíjať všetky svoje možnosti myslieť, konať a učiť sa. Tvorivosť u detí vytvárame prostredníctvom získaných vedomostí a vytvorením zdravého motivujúceho prostredia. Vytvárame prostredie, v ktorom deti nájdu radosť v samotnom učení. Predpokladom pre to, aby dieťa začalo tvorivo rozvíjať svoje možnosti, je učenie sa pre život, ktorého cieľom je samostatne myslieť a zodpovedne konať na základe hodnôt, vedomostí a informácií. Podporujeme stálu formáciu našich učiteľov v oblasti psychologických, pedagogických a iných vied. K tomuto cieľu sa môžeme priblížiť prostredníctvom tvorivého prístupu k Štátnemu vzdelávaciemu programu (inovatívne učebné metódy, jazykové programy, radosť z učenia, schopnosť obhájiť a vyjadriť svoj názor, rozvoj kritického myslenia, charakterové vzdelávanie).

ZODPOVEDNOSŤ

Vytvárame motivujúce prostredie pre rast dieťaťa prostredníctvom personalizovaného prístupu učiteľov a rozvinutej spolupráce s rodinou. Prevziať zodpovednosť za rozvíjanie svojich možností je dieťa schopné len s pomocou rodičov a učiteľov, vďaka ktorým rastie v sebapoznání, v sebadôvere a v emocionálnej inteligencii. Zodpovedný prístup rešpektuje skutočnosť, že každé dieťa je nadané pre niečo iné. Je jedinečné aj v tom ako myslí, koná a učí sa. Nástrojom pre naplnenie tejto poslednej a dôležitej zložky vízie je: tutoriálny systém vo vzťahu k žiakom a rodičom, koučing a mentoring učiteľov, vzdelávacie a formačné aktivity pre rodičov.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY MADONY

Základná škola Madony je katolícka základná škola zriadená Kongregáciou sestier dominikánok bl. Imeldy. Má víziu sa postupne stať plno-organizovanou základnou školou s kapacitou 18 tried (dve triedy v ročníku), ktorú bude navštevovať 430 žiakov vo veku 6-15 rokov.

Vznik školy reflektuje očakávania rodičov, ktoré vyjadrili v prieskume. Prínosom pre ich deti by mali byť predovšetkým kvalitní učitelia, ich individuálny prístup, svedectvo kresťanského života a opora pri výchove k morálnym hodnotám. Učitelia, ktorí majú požiadavky na výchovno-vzdelávací proces v rámci vyučovania, ale aj mimo neho (aktivizujúce metódy, výchova vo viere, kvalitná výučba anglického jazyka, výchova k pohybu, ale aj voľnočasové ponuky a krúžky, spolupráca s umeleckou školou). Pre kvalitnú výchovu rodičia navrhujú triedy s menším počtom detí.

Súčasný inovatívny trendy v oblasti školstva dávajú veľký dôraz na kreativitu, ktorú deti v priebehu školských rokov vo veľkej miere strácajú. Škola ich zvyčajne vedie k pasívnemu prijímaniu vedomostí a nerozvíja ich kreatívny potenciál. V čase rýchleho rozvoja nových technológií a umelej inteligencie

je tento nedostatok škôl ešte viac alarmujúci. Je preto zmysluplné investovať do tvorivého procesu pri rozvoji originálnych talentov detí. Týmto spôsobom je vyjadrená viera, že Boh tvorí všetko nové aj prostredníctvom ľudí, ktorých volá k aktívnej spoluúčasti. Dokonalým vzorom je pritom Panna Mária, ktorá sa podieľala na obnovení všetkého stvorenia s plným súhlasom a so všetkými svojimi talentami. Madona Žitného ostrova, pomáhajúca matka, je patrónkou školy a sprostredkovateľkou potrebných milostí pre všetkých, ktorí ju vzývajú.

2. VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A POSLANIA ŠKOLY

IDENTITA ŠKOLY MADONY

Naša cirkevná základná škola je v prvom rade škola. Kongregácia sestier dominikánok bl. Imeldy jej zriadením chce prispieť k formovaniu mladej generácie osobitným spôsobom podľa svojej charizmy.

Základná škola Madony je **škola**, ktorá:

- uskutočňuje službu v prospech verejného dobra a zaručuje kultúrny a výchovný pluralizmus,
- je zaradená do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky a snaží sa dodržiavať príslušné ustanovenia zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) a príslušnú legislatívu a nariadenia Ministerstva školstva SR,
- podporuje integrálny rozvoj osobnosti žiaka ako hlavného aktéra vzdelávania prostredníctvom rozvíjania jeho všestrannej a funkčnej gramotnosti so zreteľom na metakogníciu, charakter, doménové a prierezové gramotnosti v základnom vzdelávaní,
- udržiava kontakty s inými školami na Slovensku, ale i v zahraničí, aby nachádzala podnety pre trvalý rozvoj a spolupracuje s neformálnym vzdelávaním.

Základná škola Madony je **škola s kresťanskými hodnotami**, ktorá:

- svoju činnosť stavia na skúsenosti rôznych súkromných cirkevných škôl, ktoré uplatňujú kresťanské hodnoty vo výchovno-vzdelávacom procese. Spolupracuje s nimi pri formovaní pedagógov a zavádzaní tutoriálneho systému a klasického vzdelávania,
- vedie deti a dospelých k postupnému rozvíjaniu ich náboženského potenciálu. Vzdelávanie na katolíckej škole podporuje spolu-zodpovednosť každého aktéra za múdre spravovanie stvoreného sveta a rozmnožovanie darov a talentov, ktoré im boli zverené,
- je v kontakte s miestnou cirkvou a tvorivým spôsobom sa zapája do spoločného kráčania pri vytváraní jedného spoločenstva, aktívnej participácie a spoločnej misie.

Základná škola Madony je **dominikánska škola**, ktorá:

- dosahuje svoje ciele v duchu a štýle dominikánskej spirituality, ktorej špecifickým cieľom je poznávanie pravdy a ohlasovanie pravdy tým, ktorí to najviac potrebujú,
- v súlade s dokumentom „Škola vo svetle dominikánskej spirituality“ uvádza do života charakteristické znaky Rehole kazateľov, a to: dôraz na vytváranie autentického spoločenstva, potrebu Božej milosti, prvenstvo rozumu, súcit a milosrdenstvo a demokratické štruktúry.

VLASTNÉ VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE CIELE

Vlastné výchovno-vzdelávacie ciele vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie a rešpektujú vlastný charakter dominikánskej školy.

Škola Madony dáva dôraz na **rozvoj potenciálu žiakov k tvorivosti** tak, aby:

- postupne nadobudli *mäkké zručnosti*, teda schopnosti, ktoré dieťaťu napomáhajú rozvíjať seba samého (personalita),
- samostatne reflektovali a regulovali svoj proces myslenia a učenia sa (metakognícia),
- boli proaktívni pri formovaní vlastného charakteru podľa evanjeliových hodnôt (charakter),
- získali všestrannú a funkčnú gramotnosť.

Vymedzenie gramotnosti	Absolvent primárneho vzdelávania
Personalita	• nadobudol zručnosť komunikácie s druhými a vie vyjadriť zdvorilosť ako znak úcty • využíva komunikačné a sociálne zručnosti na efektívnu interakciu s ostatnými • prejavuje schopnosť predchádzať, zvládať a konštruktívne riešiť medziľudské konflikty • uvedomuje si svoje osobné kvality a vonkajšie zdroje podpory • má osvojené základné schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich prejavov • prejavuje originalitu ako schopnosť produkovať nové, neobvyklé riešenia a odpovede • identifikuje a zvláda vlastné emócie a správanie • preukazuje zručnosti súvisiace s dosahovaním osobných a školských cieľov • ovláda impulzy, reaguje premyslene v stresových situáciách

	• vníma svoje vlastné emócie, vie ich pomenovať a primerane o nich hovoriť • uznáva pocity a perspektívu druhých • uznáva individuálne a skupinové podobnosti a rozdiely • vytvára a udržiava zdravé medziľudské vzťahy • spolupracuje pri plnení zadaných úloh	
Metakognícia	• uvedomuje si dôstojnosť seba samého ako rozumovej bytosti, schopnej myslieť, • na predispozičnej úrovni vie opísať svoje silné stránky v učení sa, ako aj oblasti, v ktorých sa ešte potrebuje zlepšiť, • na predispozičnej úrovni pozná základné stratégie učenia sa, • na základnej úrovni a za pomoci pedagóga dokáže regulovať svoje správanie a myslenie v prospech riešenia zadanej úlohy • sleduje a reflektuje svoj pokrok v učení	
Charakter	• vníma dôležitosť dobrých skutkov a hrdinských činov • reflektuje a reguluje vlastné správanie • vie prijať zodpovednosť za svoje konanie • zohľadňuje etické, bezpečnostné a sociálne faktory pri rozhodovaní • uplatňuje rozhodovacie zručnosti na zodpovedné zvládanie každodenných školských a sociálnych situácií • postupne si osvojuje čnosť a praktizuje ich v každodenných životných situáciách: čnosť úcty k druhým, vieru, nádej, lásku, múdrosť a učenlivosť, odvahu a vytrvalosť, spravodlivosť a pravdovravnosť • prispieva k dobru školy a komunity	
Doménové gramotnosti	• nadobudne požadovanú jazykovú a komunikačnú gramotnosť	• dokáže sústredene počúvať a neskákať do reči • dokáže sa zdieľať so svojimi skúsenosťami a pocitmi vecne a výstižne • disponuje širokou slovnou zásobou • používa ústretový, na empatii i asertivite založený spôsob komunikácie • aktívne sa zapája do diskusií na vyučovacích hodinách, ale aj mimo nich

		• tvorivo využíva všetky dostupné formy komunikácie a neverbálne prejavy komunikácie • dokáže plynule a bez chýb čítať v slovenskom jazyku • číta s porozumením • pravidelné čítanie využíva ako zdroj informácií • dokáže výstižne reprodukovať nový, práve prečítaný, veku primeraný text • dokáže pri čítaní primerane kriticky myslieť, klásť otázky a definovať si vlastné názory; na primeranej úrovni • vyjadruje sa súvisle písomnou formou, v materinskom, štátnom jazyku • dokáže písomne komunikovať • dokáže prezentovať vlastnú prácu vhodnými vyjadrovacími prostriedkami • pri práci využíva viac zdrojov informácií a vie s nimi kriticky pracovať • prostredníctvom cudzieho jazyka sa dokáže rozprávať s druhými o bežných témach a vie v tomto jazyku napísať jednoduchý súvislý text • dokáže plynule a bez väčších nedostatkov čítať texty v anglickom jazyku • dokáže pracovať s anglickým textom tak, aby dospel k celkovému porozumeniu neznámeho textu na primeranej úrovni • rozumne využíva internet ako prostriedok, komunikácie a získavania informácií • dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií
	• nadobudne požadovanú matematickú, informatickú,	• využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov

	prírodovednú, technickú, zdravotnú a pohybovú gramotnosť,	• je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely) • je pripravený ďalej rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov v matematike a informatike • dokáže aplikovať osvojené prírodovedné, a technické poznatky vo svojej činnosti • je schopný analyzovať prírodovedné javy v prírode a v bežnom živote a prispôbiť im svoje rozhodovanie • dokáže využívať IKT na základe definovaných hraníc (časových, priestorových, personálnych) • ovláda základy potrebných počítačových aplikácií • vie používať vybrané komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa • dokáže adekvátne veku v rámci definovaných hraníc vyhľadávať informácie na internete • získava základy algoritmického myslenia • rozvíja svoju telesnú a pohybovú zdatnosť a primerane sa stará o zdravie • vie definovať zdravý životný štýl • v rámci možnosti sa snaží o vhodný výber jedla, o každodenný pohyb a zdravý spánok • vie vyjadriť negatíva a nebezpečenstvá užívania drog, alkoholu a iných omamných látok • stáva sa iniciátorom boja proti závislostiam a narkománii
	• nadobudne požadovanú spoločenskovednú,	• vie identifikovať zmeny v čase a priestore

	náboženskú, profesijnú a umeleckú gramotnosť	• chápe zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v živote s inými • dokáže aplikovať osvojené spoločenskovedné a náboženské poznatky vo svojej činnosti • pri plánovaní kariérneho smerovania vychádza z kritickej sebareflexie • rozlišuje medzi základnými formami umeleckého prejavu • uplatňuje základné spôsobilosti v oblasti umeleckej tvorby
Prierezové gramotnosti	• Na úrovni primeranej veku dosiahne ○ vizuálnu gramotnosť, ○ čitateľskú gramotnosť, ○ digitálnu gramotnosť, ○ finančnú gramotnosť, ○ občiansku gramotnosť, ○ mediálnu gramotnosť, ○ interkultúrnu gramotnosť, ○ environmentálnu gramotnosť, ○ sociálnu a emocionálnu gramotnosť	• uvádza do života získané poznatky z textov a vizuálnych podnetov • prejavuje záujem o druhých a tvorivo napomáha zmenám vo svojom okolí • bezpečne využíva digitálne technológie • eticky a zodpovedne sa správa v mediálnom prostredí • reflektuje etický kontext ekonomického správania a rozhodovania jednotlivca • uznáva hodnotu sociálnej spravodlivosti a rovnosti všetkých ľudí • uvedomuje si potrebu starostlivosti o životné prostredie • definuje vlastné hodnoty vo vzťahoch, prejavuje emocionálnu odolnosť, empatiu a schopnosť nenásilne komunikovať

VÝCHOVNÉ SPOLOČENSTVO ZÁKLADNEJ ŠKOLY MADONY

Deklarácia *Gravissimum educationis* predstavuje rozhodujúci pokrok v histórii katolíckych škôl: **prechod od školy ako inštitúcie ku škole ako spoločenstvu**. Školský život na katolíckej škole má byť podobný iným školám. Základný rozdiel však spočíva v tom, že výchovné spoločenstvo je preniknuté evanjeliovým duchom lásky a slobody. Na vytváraní školy ako spoločenstva sa zúčastňujú všetci, ktorých sa to bezprostredne týka:

- Žiaci sú aktívne subjekty výchovného procesu, schopné tvorivého myslenia a sebvýjadrenia.
- Učitelia – majú v spoločenstve školy nezastupiteľnú úlohu. Okrem odbornosti by mali preukazovať pedagogicko-psychologické spôsobilosti pri tvorivej práci so žiakmi, uplatňovať zásady tímovej práce a komunikačné zručnosti v spolupráci s rodičmi. Sú viazaní dodržiavať etický kódex kresťanského pedagóga.
- Nepedagogickí zamestnanci školy - sú pozvaní svojou profesionálnou službou vydávať kresťanské svedectvo.
- Rodičia tvoria nenahraditeľnú zložku ako prirodzení a najdôležitejší vychovávatelia svojich detí. Zákonní zástupcovia detí sú oboznámení so zameraním školy a pri prijímaní detí písomne vyjadria súhlas s kresťanskou víziou školy.

Pri vytváraní výchovného spoločenstva je potrebné mať na zreteli poslanie dominikánskej školy s ohľadom na vlastný cieľ školy. Úlohy výchovného spoločenstva sú:

- spolupracovať pri tvorbe, realizácii a prehodnocovaní školského vzdelávacieho programu,
- napomáhať výchovno-vzdelávacej činnosti podľa základných dokumentov školy,
- podnecovať činnosť štruktúr účasti a spoluzodpovednosti (Rada školy, školský kaplán, katechéta, školský podporný tím, predmetové komisie, rodičovská rada, žiacka školská rada, triedne spoločenstvá s triednymi učiteľmi),
- otvárať sa potrebám miestnej Cirkvi a mať aktívnu účasť na jej živote a charitatívnych aktivitách,
- spolupracovať so štátnymi organizáciami a podporovať všeobecné dobro ľudskej spoločnosti.

STUPEŇ VZDELANIA, KTORÝ SA DOSIAHNE ABSOLVOVANÍM ŠKVP, METÓDY A FORMY VYUČOVANIA

Základné vzdelávanie má 9 ročníkov. Vnútna štruktúra kurikula základného vzdelávania je usporiadaná do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich vzdelávacích cyklov. Prvý cyklus tvorí

1. až 3. ročník, druhý cyklus tvorí 4. až 5. ročník, a tretí cyklus tvorí 6. až 9. ročník. Prvý a druhý cyklus spolu predstavujú prvý stupeň základnej školy a tretí cyklus predstavuje druhý stupeň základnej školy.

Úspešným absolvovaním 2. cyklu (5.ročník) základného vzdelávania žiak získa **primárne vzdelanie** (ISCED 1) a úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca/ Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR 1) a môže plynule pokračovať vo vzdelávaní v 3. cykle CZŠ Madony žitného ostrova.

Úspešným absolvovaním 3. cyklu základného vzdelávania (9.ročník) dosiahne **nižšie stredné vzdelanie** (ISCED 2) a úroveň 2 Slovenského kvalifikačného rámca/ Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR 2).

Absolvent získa vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia ŠKVP. Tým splní podmienku pre pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom stupni vzdelania.

Výchova a vzdelávanie sa v základnej škole organizuje dennou formou štúdia alebo formou osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky. Denná forma štúdia prebieha v 5 vyučovacích dňoch a je daná učebným plánom a rozvrhom hodín. Distančná forma vyučovania sa môže uskutočňovať najviac v rozsahu určenom v štátnom vzdelávacom programe. Základná škola Madony nevyužíva pri výučbe iba klasické 45-minútové vyučovacie hodiny, ale aj blokové formy vyučovania, ktoré zohľadňujú kontext, obsah a nadväznosť vyučovacích tém ako aj schopnosť sústredenia a pozornosti jednotlivých vekových kategórií žiakov. Cieľom blokového vyučovania je podať žiakom komplexný pohľad na preberanú problematiku, pričom sa berú do úvahy ich kognitívne a biologické potreby.

Ak žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) nie je schopný plniť požiadavky vzdelávania v bežných podmienkach školy, môže riaditeľ školy, na základe odporúčania odborníkov a po zvážení všetkých možností, umožniť žiakovi individuálne vzdelávanie. Toto sa uskutočňuje v súlade so školským zákonom.

V Základnej škole Madony sa snažíme o rozvoj moderného a inovatívneho vyučovania, ktoré aktívne zapája žiaka do procesu učenia sa a učí ho zodpovednému prístupu a kreativite pri riešení problémov, čím ho zároveň efektívne pripravuje do ďalšieho života. Významnými nástrojmi pre úspešné dosiahnutie týchto cieľov sú práve vhodné a premyslene **zvolené metódy a formy vyučovania**, ktoré majú priamy dopad nielen na motiváciu žiakov, ich učenie sa a tvorivú činnosť ale aj na vytváranie pozitívnej klímy počas vyučovania, či vzťah žiakov k učeniu samotnému.

Aby dochádzalo k všestrannému rozvoju dieťaťa a zároveň, aby bol rešpektovaný individuálny učebný štýl žiaka a typ jeho inteligencie, je potrebné zvážiť použitie konkrétnych metód alebo ich kombináciu v konkrétnych situáciách. Pri ich voľbe má svoje nezastupiteľné miesto skupina metód nazývaná aj

klasické vyučovacie metódy, ktoré stále zostávajú akosi základňou osvedčených postupov. V našej škole však na ne nadväzujeme a rozširujeme ich o inovatívne/aktivizujúce metódy a formy, ktoré vedú vyučovanie tak, aby sme dosahovali výchovno-vzdelávacie ciele najmä na základe vlastnej učebnej činnosti žiakov, s dôrazom práve na vyššie spomenuté kreatívne riešenie problémov, kritické myslenie a zodpovedný prístup.

Niektoré z inovatívnych metód a foriem, ktoré implementujeme do výchovno-vzdelávacieho procesu:

- **Práca v homogénnych vekových skupinách** – pri organizácii vyučovania do skupín žiaci prestávajú byť iba pasívnymi prijímateľmi informácií. Sú vedení k samostatnému objavovaniu a skúmaniu problematiky, pričom sa vzájomne obohacujú vlastnými poznatkami.
- **Práca v heterogénnych vekových skupinách** – pri občasnom štúdiu alebo práci vo vekovo zmiešaných skupinách dochádza k prirodzenému neformálnemu učeniu sa mladších od starších, pričom majú žiaci taktiež priestor pre väčšiu socializáciu a budovanie komunity.
- **Samoštúdium** – starším žiakom je poskytovaný čas a priestor na samoštúdium, pri ktorom sú vedení k samostatnosti a systematickosti pri práci.
- **Metóda ranného kruhu** – táto metóda je jednoduchým ale veľmi účinným nástrojom na budovanie kvalitných vzťahov v kolektíve a taktiež na zlepšenie motivácie, či sústredenia na samotné vyučovanie. Pomáha tiež vytvárať bezpečné prostredie a pozitívnu klímu v triede a rozvíja emocionálnu inteligenciu detí.
- **Diskusné metódy** – pomocou kladenia otázok, formulovania vlastných názorov a ich prezentácií, argumentácie, počúvania názorov a vyjadrení druhých a hľadania konsenzu sa rozvíja nie len kritické myslenie, ale tiež komunikácia a empatia v kolektíve.
- **Inscenačné metódy/rolové hry** – podstatou týchto metód je sociálne učenie sa v modelových situáciách. Namiesto pasívneho pozorovania sa žiaci sami stávajú aktérmi predvádzaných situácií, pričom nadobúdajú emotívny zážitok a skúsenosť.
- **Problémové/heuristické metódy** – učiteľ nepredkladá žiakom hotové informácie a poznatky, ale nabáda ich, aby hľadali rôzne riešenia problému. Žiaci sa pritom učia identifikovať problém a určiť vhodný postup riešenia. Takéto metódy kladú dôraz na aktivitu, samostatnosť žiakov a ich produktívne myslenie.
- **Projektové vyučovanie** – deti sú vedené k samostatnému spracovaniu úlohy, pričom sa rozvíja spolupráca, vytrvalosť a komunikácia. Táto metóda tiež prináša jedinečnú možnosť prepájať školské učivo s problémami z praxe. Prostredníctvom prezentovania projektu sa žiaci potom učia verejne vystupovať, argumentovať a vyjadrovať.

Akékoľvek ďalšie metódy sú ponechané na výber učiteľa, jeho tvorivosť a organizačné schopnosti. Podmienkou je vyučovanie a prístup k žiakom založený na psychologických princípoch Základnej školy Madony a plnenie stanovených cieľov vzdelávania.

3. UČEBNÝ PLÁN ŠKOLY

Školský učebný plán Základnej školy Madony vychádza zo školského vzdelávacieho programu OPTionis, v ktorom sú špecifikované výchovno-vzdelávacie piliere školy. Našou víziou je viesť deti k pravde, zodpovednosti a tvorivosti a preto sa napĺňanie týchto základných hodnôt školy odzrkadľuje aj v učebnom pláne školy. Učebný plán je súbor vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí pre jednotlivé ročníky a vzdelávacie cykly navrhnutý s ich časovou dotáciou. V školskom roku 2026/2027, kedy škola zahajuje svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť, otvára 1., 2. a 3. ročník. Všetci žiaci sa vzdelávajú podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu 2023, t.j. podľa „Kurikulárnej reformy“. Do druhého a tretieho ročníka škola prijíma žiakov prestupujúcich zo škôl, v ktorých sa časť vzdelávala podľa nového kurikula z roku 2023 a časť sa vzdelávala podľa Inovovaného štátneho vzdelávacieho programu z roku 2015. Pri prestupe žiaka Škola Madony v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.

Učebný plán

Hodiny rímskokatolíckeho náboženstva sú v dotácii 1 hodina za týždeň, v kombinácii s každodennou rannou 10-minútovou katechézou. Výchovno-vzdelávacie ciele Školy Madony a zároveň ciele integrovaného predmetu Človek a spoločnosť sa realizujú formou pravidelných aktivít, ktorými sú ranná katechéza 10 minút denne a ranný kruh v trvaní 20 minút denne (18 minút výučby a 2 minúty prestávky). Ranné kruhy reflektujú výchovno-vzdelávaciu víziu školy a sú v učebnom pláne vedené ako nadpočetné vyučovacie hodiny, ktoré sumárne predstavujú 2 hodiny s triednym učiteľom týždenne, resp. 1,5 hodiny s triednym učiteľom týždenne v prvom a druhom ročníku. V poobedných hodinách je náboženská výchova podporená aktivitami v ŠKD vychádzajúc z Katechéz Dobrého pastiera. Disponibilné hodiny v prvom cykle vzdelávania sú venované posilnenej výučbe anglického jazyka a predmetu výtvarná výchova. Nadpočetné hodiny sú venované posilnenej oblasti Človek a spoločnosť prostredníctvom predmetu Dejiny a ranným kruhom. V prvom, druhom aj treťom ročníku je vzdelávacia oblasť „jazyk a komunikácia“ posilnená 2-hodinovou týždennou časovou dotáciou anglického jazyka. V druhom cykle a v treťom cykle v 6. a 8. ročníku sa anglickému jazyku venujú 3 hodiny týždenne. V siedmom a deviatom ročníku je anglický jazyk posilnený disponibilnou hodinou v celkovej dotácii 4 hodiny týždenne. Od piateho do deviateho ročníka zavádzame druhý jazyk, ktorým je nemecký jazyk v dotácii 2 hodín týždenne.

Vychádzajúc zo školského vzdelávacieho programu a výchovno-vzdelávacích cieľov školy je vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obohatená o integrovaný predmet Dejiny (dejepis + výtvarná výchova). Od piateho do deviateho ročníka je predmet dejiny posilnený na dve vyučovacie hodiny týždenne. Predmet výtvarná výchova je posilnený o 1 hodinu týždenne, t.j. celková dotácia je 2 hodiny týždenne v prvom aj druhom vzdelávacom cykle. V treťom vzdelávacom cykle je vzdelávacia oblasť

Človek a príroda posilnená sumárne o 4 vyučovacie hodiny. Celková dotácia vyučovacích hodín biológie je v každom ročníku tretieho vzdelávacieho cyklu 2 hodiny týždenne. Celková dotácia vyučovacích hodín chémie je v siedmom až deviatom ročníku 2 hodiny týždenne.

Celkovú dotáciu všetkých vyučovacích predmetov v prvom cykle vzdelávania sme rozdelili na 25,5 vyučovacích hodín týždenne v prvom ročníku; 26 vyučovacích hodín týždenne v druhom ročníku a 27,5 vyučovacích hodín týždenne v treťom ročníku. Na dosiahnutie výchovno-vzdelávacích cieľov našej školy využívame vo vyučovacom procese okrem klasického rozvrhu vyučovacích hodín aj blokovú výučbu a projektové vyučovanie v podobe minimálne štyroch tematických dní za školský polrok, z ktorých každý je v dotácii 6 vyučovacích hodín. Rozdelenie povinných, disponibilných a nadpočetných hodín do ročníkov je v kompetencii školy, ktorej cieľom je prehĺbiť a rozšíriť obsah vyučovacích predmetov v súlade s víziou školy, zaviesť inovatívne formy vyučovania v podobe praktického, projektového a kooperatívneho vyučovania. Prvý cyklus vzdelávania predstavuje týždennú časovú dotáciu 79 hodín, druhý vzdelávací cyklus 58 hodín a tretí vzdelávací cyklus 128 hodín. Využitie disponibilných a nadpočetných hodín v prospech výučby ranných kruhov, anglického jazyka, nemeckého jazyka, dejín, výtvarnej výchovy a prírodovedných predmetov podporuje profiláciu Základnej školy Madony, celostný rozvoj osobnosti a hodnotového potenciálu žiakov a napĺňanie vízie školy v dominikánskom duchu.

Komplexné rozdelenie a dotácia povinných vyučovacích predmetov, disponibilných hodín a nadpočetných hodín (ranné kruhy, dejiny, posilnená výučba cudzích jazykov, prírodovedných predmetov a výtvarnej výchovy) je uvedená v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1. - učebný plán školy

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	1. cyklus			2. cyklus		3. cyklus			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	8	8	6	6	5	4	5	5
	anglický jazyk	2	1+1	2	3	3	3	3+1	3	3+1
	nemecký jazyk					2	2	2	2	2

Matematika a informatika	matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	5
	informatika			1	1	1	1	1	1	
Človek a príroda	človek a príroda	1	1	1	2					
	biológia					2	1+1	2	1+1	1+1
	fyzika						2	1	2	1
	chémia							2	2	1+1
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť		0,5	0,5	1	1				
	dejiny	2	2	2	2	1+1	1+1	1+1	1+1	2
	geografia						1	1	1	1
	občianska náuka						1	1	1	1
	náboženstvo	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ranné kruhy	1,5	1,5	2	2	2	2	2	2	2
Človek a svet práce	človek a svet práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	
	výtvarná výchova	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Disponibilné hodiny	v ročníku	3	2	1	1	3	4	4	4	4
	spolu za cyklus	6			4		16			
Nadpočetné hodiny	v ročníku	1,5	3,5	4	2	3	2	2	2	3
	spolu za cyklus	9			4		9			

Časové dotácie v ročníkoch		25,5	26	27,5	28	30	31	32	33	32
Spolu za cyklus		79			58		128			

Poznámky:

- Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v základnej škole Madony organizujeme aj formou výučbových blokov, praktického a projektového vyučovania, výletov a exkurzií. Počet dní, počas ktorých sa výchovno-vzdelávaciu činnosť v základnej škole uskutočňuje touto formou a ich obsahové zameranie korešponduje so školským učebným plánom. Pri tvorbe rozvrhu sa vychádza z personálnych možností školy.
- Náboženská výchova (rímskokatolícke náboženstvo) je povinný predmet v dotácii 1 hodina týždenne, ktorý je podporený pravidelnými aktivitami formou nadpočetných hodín s triednymi učiteľmi vedenými ako ranný kruh (v trvaní 18 minút + 2 minúty prestávky denne) a katechéz (v trvaní 10 minút denne).
- V kontexte profilácie školy a v zmysle napĺňania výchovnovzdelávacích cieľov je od prvého ročníka vo všetkých vzdelávacích cykloch základnej školy vo vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ zavedený vyučovací predmet dejiny v dotácii 2 hodiny za týždeň. Výchovno-vzdelávaciu oblasť „umenie a kultúra“ je posilnená 2 hodinovou týždennou dotáciou vyučovacieho predmetu výtvarná výchova v prvom a druhom cykle vzdelávania.
- Vzdelávacia oblasť jazyk a komunikácia zahŕňa ako prvý cudzí jazyk – anglický jazyk v dotácii:
 - 2 hodiny týždenne v prvom cykle
 - 3 hodiny týždenne v druhom cykle
 - 3 hodiny týždenne v 6. a 8. ročníku
 - 4 hodiny týždenne v 7. a 9. ročníku
- Druhý cudzí jazyk – nemecký jazyk v dotácii:
 - 2 hodiny týždenne v 5. až 9. ročníku
- Na všetkých hodinách cudzích jazykov sa triedy delia na skupiny, ak je v triede viac ako 17 žiakov. V odôvodnenom prípade sa počet žiakov v skupine určuje podľa priestorových, personálnych

a finančných podmienok základnej školy, podľa charakteru činnosti žiakov a podľa náročnosti predmetu, pričom počet žiakov v jednej skupine sa môže zvýšiť najviac o 3 žiakov.

- Vzdelávacia oblasť človek a príroda je v celom treťom vzdelávacom cykle posilnená na 2 hodiny biológie týždenne a 2 hodiny chémie týždenne v 7. až 9. ročníku.
- Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu didaktické hry a v každom ročníku 3. cyklu účelové cvičenia.
- Voliteľné a nadpočetné hodiny sú zaznamenané v rámcovom učebnom pláne školy.
- Pri prestupe žiaka Škola Madony v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.

4. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Štandardy vychádzajú zo štátneho vzdelávacieho programu a z vlastných výchovno-vzdelávacích cieľov školy.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY – PERSONALITA

Špecifickým zameraním našej školy je celkový rozvoj. Preto okrem charakterového vzdelávania, ktoré dáva dôraz na morálnu dimenziu rozvoja osobnosti, považujeme za dôležité, aby deti nadobudli schopnosti potrebné pre osobnostný rast (mäkké zručnosti). Sledujeme tým Boží plán s každým dieťaťom a podporujeme motivujúce prostredie, aby sa stalo tým, kým sa má stať a rozvíjalo svoj jedinečný potenciál. Predpokladá to rozvoj komunikačných zručností, emocionálnej a sociálnej inteligencie, sebareflexie, tvorivosti a iniciatívy, sebariadenia a schopnosti spolupracovať.

1. Komunikačné zručnosti

Na konci 1. cyklu žiak:

- nadobudol zručnosť komunikácie s druhými, vie vyjadriť zdvorilosť ako znak úcty a je schopný:
 - a) aktívne počúvať a viesť rozhovor s rovesníkmi a s dospelými,

- b) prejsť slušnosť a vedieť sa pozdraviť/odzdraviť, poďakovať, poprosiť a ospravedlniť sa,
- c) osvojiť si základné postoje komunikácie s Bohom: chválu, prosbu, vyjadrenie viery.
- využíva komunikačné a sociálne zručnosti na efektívnu interakciu s ostatnými a je schopný:
 - a) prejavovať primerané správanie v sociálnych situáciách a v triede,
 - b) Identifikovať spôsoby spolupráce a hry s ostatnými.
- prejavuje schopnosť predchádzať, zvládať a konštruktívne riešiť medziľudské konflikty a je schopný:
 - a) identifikovať problémy a konflikty, ktoré spolužiaci bežne zažívajú,
 - b) identifikovať prístupy k riešeniu konfliktov konštruktívnym spôsobom.

2. Emocionálna a sociálna inteligencia

Na konci 1. cyklu žiak :

- vníma svoje vlastné emócie, vie ich pomenovať a primerane o nich hovoriť a je schopný:
 - a) rozpoznať a pomenovať rôzne emócie a vyjadriť ich primerane veku,
 - b) podeliť sa so svojím zážitkom a citovým prežívaním.
- uznáva pocity a perspektívu druhých a je schopný:
 - a) uvedomiť si, že iní môžu prežívať situácie odlišne než my,
 - b) používať zručnosti aktívneho počúvania na rozpoznanie pocitov a pohľadov druhých.
- uznáva individuálne a skupinové podobnosti a rozdiely a je schopný:
 - a) opísať spôsoby, akými sú ľudia podobní a odlišní,
 - b) opísať pozitívne vlastnosti druhých.
- vytvára a udržiava zdravé medziľudské vzťahy a je schopný:
 - a) oceniť hodnoty spojené s rodinou a blízkymi (rešpekt, dôvera, láska, bezpečie...),
 - b) prejsť spolupatričnosť voči spolužiakom a širšej komunite.
 - c) vnímať komunitu ako priestor pre život a prežívanie viery.

3. Sebareflexia a spätná väzba

Na konci 1. cyklu žiak:

- uvedomuje si svoje osobné kvality a vonkajšie zdroje podpory a je schopný:
 - a) identifikovať svoje obľúbené a neobľúbené činnosti, potreby a túžby, silné stránky a výzvy,
 - b) identifikovať silné stránky rodiny, spolužiakov, školy a komunity.
- má osvojené základné schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich prejavov a je schopný:
 - a) vnímať svoje silné a slabé stránky, vedieť ich pomenovať a primerane o nich hovoriť,
 - b) vnímať nedostatky ako fakty, ktoré sú súčasťou života a vďaka ktorým môže lepšie porozumieť ostatným,
 - c) vnímať chybu ako príležitosť na zlepšenie a prirodzenú súčasť učenia sa,
 - d) uvedomovať si, že Boh miluje každého aj v jeho slabostiach.

4. Tvorivosť a iniciatíva

Na konci 1. cyklu žiak prejavuje originalitu ako schopnosť produkovať nové, neobvyklé riešenia a odpovede a je schopný:

- a) vnímať svoje talenty a nadanie ako Boží dar,
- b) nadobudnúť presvedčenie, že Boh pozýva každého človeka, aby bol kreatívny v láske a dáva mu k tomu špeciálne dary,
- c) k realizácii svojich snov pristupovať tvorivo, flexibilne, pružne, so zvedavosťou a záujmom,
- d) navrhnúť originálne riešenie pri plánovaní a riešení problému identifikovaného v prieskume.

5. Sebariadenie

Na konci 1. cyklu žiak:

- identifikuje a zvláda vlastné emócie a správanie a je schopný:
 - a) rozpoznať a presne pomenovať emócie a ako súvisia so správaním,
 - b) preukázať kontrolu nad impulzívnym správaním.
- preukazuje zručnosti súvisiace s dosahovaním osobných a školských cieľov a je schopný:
 - a) opísať, prečo je škola dôležitá pri pomáhaní žiakom dosahovať ich osobné ciele,

- b) identifikovať ciele pre úspech v škole a správanie v triede.
- ovláda impulzy, reaguje premyslene v stresových situáciách a je schopný:
 - a) kultivovať schopnosť odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi,
 - b) pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.

6. Spolupráca tímová práca

Na konci 1. cyklu žiak:

- prispieva k dobru svojej školy a komunity a je schopný:
 - a) identifikovať a vykonávať úlohy, ktoré prispievajú k fungovaniu triedy,
 - b) identifikovať a vykonávať úlohy, ktoré prispievajú k fungovaniu rodiny.
- spolupracuje pri plnení zadaných úloh a je schopný:
 - a) kooperovať v skupine čestne a prosociálne v rôznych situáciách školského života,
 - b) aktívne sa podieľať na tvorbe spoločenstva rovesníkov.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY – METAKOGNÍCIA

Metakognícia a jej rozvoj sa podľa Štátneho vzdelávacieho programu vzťahuje na rozvoj uvedomovania si, chápania a regulácie vlastných kognitívnych procesov a stratégií učenia sa. Zahŕňa prehlbovanie zručností, ktoré deťom umožňujú efektívne plánovať, monitorovať, hodnotiť a upravovať svoje prístupy k učeniu. Metakognícia sa skladá z dvoch komponentov: metakognitívne poznanie a metakognitívna regulácia.

1. Metakognitívne poznanie

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a) V súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma.
- b) Identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké vs. náročné.
- c) Riadiť sa stratégiami na vykonávanie jednoduchých úloh pod vedením učiteľa (napr. počúvanie, dodržiavanie pokynov, požiadanie o pomoc).
- d) Opísať a používať jednoduché stratégie na zapamätanie a usporiadanie informácií (napr. opakovanie, kategorizácia).

2. Metakognitívna regulácia

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a) dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom),
- b) identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (napr. triedenie predmetov alebo myšlienok),
- c) rozpoznať a oznámiť, kedy potrebuje pomoc alebo kedy úspešne dokončil úlohu,
- d) určiť, čo sa z úlohy naučil a diskutovať o oblastiach, v ktorých sa môže zlepšiť.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY – CHARAKTER

Pod charakterom rozumieme súbor osobnostných morálnych črt alebo dispozícií, ktoré sú vedené rozvážnosťou a vyznačujú sa vytrvalosťou pri uskutočňovaní prosociálnych hodnôt. Ide o formovanie intelektu, aby žiaci predkladané hodnoty chápali, osvojili si ich, rozhodovali sa v súlade s nimi a bolo to pre nich ľahké. Výchova charakteru je teda výchova k čnostiam a jej cieľom je človek s pevným morálnym kompasom, ktorý koná správne aj v náročných situáciách. Úspešná výchova charakteru má jasnú štruktúru – rozvíja sa cez kultúru školy (VIDÍM), vyučovanie (CHÁPEM) a praktické aktivity (KONÁM).

V oblasti charakteru sa zameriavame na:

1. konanie dobra
2. rozhodovanie
3. praktizovanie čností: Viera, nádej a láska; Rozvážnosť a učenívosť; Statočnosť a vytrvalosť, Spravodlivosť a pravdovravnosť; Úcta k druhým a iné.

1. Konanie dobra

Na konci 1. cyklu žiak:

- vníma dôležitosť dobrých skutkov a hrdinských činov a je schopný:
 - a) mať víziu a cieľ, ku ktorému sa upína jeho aktivita,
 - b) reflektovať dobré príklady druhých a snažiť sa byť vzorom pre druhých,
 - c) identifikovať s pomocou učiteľa posolstvo biblických príbehov pre svoj morálny život.
- reflektuje a reguluje vlastné správanie a je schopný:

- a) identifikovať a pomenovať vybrané morálne emócie - radosť, hrdosť, súcit, smútok, odpor, hnev, hanba,
 - b) identifikovať faktory, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie človeka v konkrétnych situáciách.
- vie prijať zodpovednosť za svoje konanie a je schopný:
 - a) budovať si vlastnú hodnotovú orientáciu,
 - b) osvojiť si správanie v súlade s Božími prikázaniami,
 - c) chápať, že s vplyvom a mocou prichádza zodpovednosť,
 - d) zodpovedne pristupovať k materiálnym veciam a udržiavať poriadok.

2. Rozhodovanie

Na konci 1. cyklu žiak:

- zohľadňuje etické, bezpečnostné a sociálne faktory pri rozhodovaní a je schopný:
 - a) vysvetliť, prečo sú skutky, ktoré ubližujú druhým, nesprávne,
 - b) identifikovať spoločenské normy a prejavovať ohľady na bezpečnosť, ktoré usmerňujú správanie.
- uplatňuje rozhodovacie zručnosti na zodpovedné zvládanie každodenných školských a sociálnych situácií a je schopný:
 - a) identifikovať rôzne rozhodnutia, ktoré žiaci robia v škole,
 - b) robiť pozitívne rozhodnutia pri interakcii so spolužiakmi.

3. Viera, nádej a láska

Na konci 1. cyklu žiak praktizuje čnosť viery, nádeje a lásky v každodenných situáciách a je schopný:

- a) na základe vybraných úryvkov zo Svätého písma vysvetliť ako sa prejavuje viera, nádej a láska,
- b) podľa vzoru Ježiša pomáhať slabším, bojazlivým a hendikepovaným, obraňovať ich pred verbálnou, či fyzickou šikanou,
- c) v školských sv. omšiach a duchovných obnovách nachádzať vnútorné zdroje pre sebamotiváciu k dobru.

4. Múdrost a učenívosť

Na konci 1. cyklu žiak praktizuje čnosť múdrosti a učenívosti v každodenných situáciách a je schopný:

- a) osvojiť si túžbu po poznaní pravdy a múdrosti,
- b) aktívne a vytrvale vyhľadávať nové informácie, rozširovať svoje poznanie pravdy a rásť v chápaní evanjeliových hodnôt.

5. Odvaha a vytrvalosť

Na konci 1. cyklu žiak praktizuje čnosť odvahy a vytrvalosti v každodenných situáciách a je schopný:

- a) vnímať význam odvahy a vytrvalosti v konaní dobra,
- b) chápať, že je dôležité postaviť sa za seba a za druhých (napr. pri ochrane slabších) a vedieť, kde pri tom vyhľadať pomoc,
- c) dokončiť prácu, ktorú začal; nevzdávať sa pri prvom neúspechu,
- d) odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s jeho vlastnými hodnotami a cieľmi.

6. Spravodlivosť a pravdovravnosť

Na konci 1. cyklu žiak praktizuje čnosť spravodlivosti a vytrvalosti v každodenných situáciách a je schopný:

- a) s druhými hrať čestne a férovo, dodržiavať stanovené pravidlá a pri zavinení sa ospravedlniť,
- b) hovoriť pravdu a priznať sa, ak urobil niečo zlé,
- c) rozlišovať dobré a zlé konanie v známych kontextoch a chápať, že je potrebné zaobchádzať s druhými tak, ako chceme, aby sa druhí správali k nám,
- d) posudzovať situácie, v ktorých sa stretne s klamstvom alebo nečestným správaním,
- e) uvedomovať si, že nespravodlivé činy a rozhodnutia môžu mať negatívne dôsledky voči sebe, ale aj voči druhým,
- f) obraňovať slabších pred verbálnou, či fyzickou šikanou.

7. Úcta k druhým

Na konci 1. cyklu žiak praktizuje čnosť úcty k druhým v každodenných situáciách a je schopný:

- a) oceniť hodnotu, prínos a úspechy druhého,
- b) rešpektovať dospelého ako prirodzenú autoritu.

VZDELÁVACIE ŠTANDAR DY VYUČOVACIEHO PREDMETU SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Hlavné oblasti, na ktoré sa zameriava po obsahovej aj výkonnostnej stránke:

- Komunikačná interakcia
- Hovorená produkcia
- Písaná produkcia
- Vecná recepcia
- Zážitková recepcia

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE CUDZIE JAZYKY (ANGLICKÝ JAZYK) PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojenia si prvého cudzieho jazyka (pred-úroveň A1). V prvom cykle žiak dokáže vnímať nové zvuky, slová a informácie, ktoré mu cudzí jazyk prináša. Prostredníctvom počúvania a hovorenia sa učí používať známe výrazy a veľmi jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou oporou. Na základe poskytnutého vzoru používa veľmi jednoduché slovné spojenia v hovorenej a písomnej podobe. Je motivovaný k ďalšiemu objavovaniu cudzieho jazyka a učí sa vnímať základné podobnosti a rozdiely medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných krajín/ludí.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia.
- Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou.
- Porozumieť krátkym pokynom.
- Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.
- Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
- Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY Z MATEMATIKY PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu matematického vzdelávania je, aby žiaci nadobudli matematickú gramotnosť na elementárnej úrovni, teda mali osvojený základný matematický obsah, aktivované prvotné matematické kompetencie, vytvorené základy matematických praktík, matematickej identity a pozitívneho obrazu o význame matematiky. Predmet v sebe integruje tieto tri komponenty:

- Čísla a operácia s číslami
- Závislosti, vzťahy a práca s údajmi

- Geometria

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY Z INFORMATIKY PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu v línii informatického myslenia je zoznamovať sa hlavne so spôsobom riešenia algoritmických úloh, zatiaľ iba sekvenčných, s propedeutikou na jednoduché cykly a s dôrazom na rozpoznanie správnosti riešenia, riešiteľnosti úlohy a chybových situácií. V línii digitálnej gramotnosti slúžia na prvé zoznámenie sa s nástrojmi pre textovú a grafickú informáciu, s ohľadom na vek a spôsobilosť žiaka, vhodné stránky webu a multimediálne súbory.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY VZDELÁVACEJ OBLASTI ČLOVEK A PRÍRODA PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je elementárny rozvoj prírodovednej gramotnosti. V rámci prvého cyklu sa očakáva, že žiaci na tejto úrovni rozvoja prírodovednej gramotnosti disponujú určitými čiastočne rozvinutými prírodovednými predstavami a v známych situáciách vedia poskytnúť možné vysvetlenia alebo formulovať závery z jednoduchých pozorovaní a riadených jednoduchých výskumných aktivít. Žiaci sú schopní jednoduchého uvažovania a vysvetlenia výsledkov svojho empirického poznávania. Výkonové štandardy vyjadrujú procesuálny a postojoý rámec prírodovednej gramotnosti.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY VZDELÁVACEJ OBLASTI ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie. Táto oblasť má v sebe integrované štyri komponenty:

- Geografický komponent
- Dejepisný komponent
- Občiansky komponent
- Eticko-osobnostný komponent

Tieto komponenty sa realizujú prostredníctvom projektového vyučovania „Moja obec“ (2. ročník) a „Naša krajina“ (3.ročník) a tiež ranných kruhov a katechéz.

DEJINY PRE 1. CYKLUS

Základná škola Madony umožňuje žiakom čerpať z pokladov ľudskej civilizácie, ktorá sa vyvíja v čase. Predmet rozvíja najmä **historickú gramotnosť**. Táto gramotnosť znamená, že žiaci sa učia rozumieť minulosti, pracovať s historickými prameňmi, klásť otázky o minulosti, analyzovať príčiny a dôsledky historických udalostí a chápať súvislosti medzi minulosťou a súčasnosťou. Okrem historickej gramotnosti sa v rámci dejín rozvíjajú aj ďalšie prierezové gramotnosti, napríklad: čitateľskú gramotnosť (práca s textom, vyhľadávanie informácií v historických prameňoch) a občiansku gramotnosť (pochoopenie fungovania spoločnosti, hodnôt, práv a povinností). Predmet tiež prispieva k formovaniu charakteru žiakov a podporuje rozvoj ich religiozity v kontexte dejín.

NÁBOŽENSTVO RÍMSKOKATOLÍCKEJ CIRKVI PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do **náboženskej gramotnosti** chápanej ako schopnosť zodpovedne rozvíjať vlastnú religiozitu a rešpektovať náboženské presvedčenie druhých ľudí. Žiaci vnímajú krásu stvorenia a jedinečnosť človeka, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a svoje náboženské vedomosti opierajú o poznanie Svätého písma. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby. Predmet im pomáha uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia a vyjadriť svoju vieru nábožensky motivovaným konaním a životom.

- Komponent A: Boh a človek
- Komponent B: Ježiš Kristus
- Komponent C: Sväté písmo
- Komponent D: Cirkev a sviatosti
- Komponent E: Kresťanský život

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY VZDELÁVACEJ OBLASTI ČLOVEK A SVET PRÁCE PRE 1. CYKLUS

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci v nadväznosti na rozvoj technickej gramotnosti v predprimárnom vzdelávaní získavali poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Tým sa uvádzajú do technickej gramotnosti a učia sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky. Žiaci sa učia chápať techniku a porozumieť elementárnym javom a zákonitostiam v technike. Žiaci tiež získavajú poznatky o vzájomne súvisiacich pracovných činnostiach a profesiách z minulosti s poukázaním na možnosti využitia nadobudnutých pracovných zručností a návykov v rôznych

oblastiach ľudskej činnosti aj v súčasnosti. Tým získavajú úvodné spôsobilosti profesijnej gramotnosti.

UMENIE A KULTÚRA

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra je reprezentovaná vyučovacími predmetmi hudobná výchova a výtvarná výchova. V nich je vytvorený priestor pre integrovanie všetkých druhov umenia: hudobného, výtvarného, vizuálneho, audiovizuálneho, tanečného, literárneho aj dramatického.

Rôzne druhy umenia umožňujú reagovať na podnety z rôznych oblastí života a vyjadrovať sa prostredníctvom symbolických a metaforických foriem, ktoré sú jedinečné pre dané umenie.

V 1. cykle sa umelecká gramotnosť rozvíja prostredníctvom spontánnych expresívnych reakcií na rozmanité podnety a spoznávania umeleckých výrazových prostriedkov. Žiaci sú postupne uvádzaní do umeleckej gramotnosti objavovaním zákonitostí vzniku a existencie rôznych druhov a foriem umenia, tiež elementárnych podôb produkcie a percepcie.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu hudobná výchova pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je objavovať zákonitosti vzniku a existencie hudby v jej elementárnych podobách produkcie, počúvania aj vyjadrovania a stvárňovania. Tento predmet obsahuje tieto oblasti:

- Spev
- Hra na hudobnom nástroji
- Počúvanie hudby
- Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu výtvarná výchova pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je, v nadväznosti na detský výtvarný prejav, aby si žiak osvojil základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie. Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

- Komponent komunikácia
- Komponent umenie a vizuálna kultúra
- Komponent osobnosť

5. UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy predstavujú samostatný dokument „Učebné osnovy Základnej školy Madony“.

6. VNÚTORNÝ SYSTÉM HODNOTENIA

Vnútny systém hodnotenia na našej cirkevnej základnej škole vychádza zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z metodického pokynu 22/2011 pre hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Súčasťou hodnotenia je preto nielen hodnotenie vzdelávacej časti, ale rovnako aj hodnotenie správania žiaka. Počas školského roka hodnotí učiteľ výsledky žiaka priebežne ústnou, písomnou a praktickou formou a súhrnne na konci prvého a druhého polroka školského roka.

CIELE HODNOTENIA ŽIAKA

Cieľom hodnotenia výchovy a vzdelávania v Základnej škole Madony je:

1. **Posúdiť** úroveň dosiahnutých vedomostí v jednotlivých predmetoch, vychádzajúc z učebných plánov, osnov, výkonových, obsahových štandardov a z požiadaviek stanovených pre rozvoj všeobecných kompetencií uvedených v štátnom vzdelávacom programe.
2. **Podat' spätnú väzbu** žiakovi ako aj jeho zákonným zástupcom o dosiahnutých výsledkoch v jednotlivých vzdelávacích oblastiach.
3. **Motivovať žiaka** k úsiliu, aby dosiahol adekvátny výkon, ktorý korešponduje s jeho osobnostnými, intelektuálnymi a charakterovými osobitosťami. Keďže naša cirkevná základná škola stavia na duchovno-hodnotovom základe a jej prioritným výchovno-vzdelávacím cieľom je hľadať, identifikovať a kreovať talenty žiaka, je cieľom hodnotenia v našej škole predovšetkým vytvorenie záujmu, nadšenia a vnútornej motivácie k učeniu.
4. **Povzbudiť** u žiakov kľúčové charakterové oblasti, ktoré vychádzajú z dominikánskej spirituality a korešpondujú s duchom katolíckej viery a morálky. Sú nimi najmä empatia, vytrvalosť, cieľavedomosť, nápomocnosť, obetavosť, radosť z úspechov iných, pokora a podobne.
5. **Vytvoriť v žiakovi záujem** k predmetu, v ktorom cíti menšiu istotu, resp. v ktorom má určité rezervy. Hodnotenie v takýchto predmetoch nemá byť pre žiaka demotivačné, práve naopak, jeho cieľom je v žiakovi vzbudiť záujem o hľadanie cesty k lepším výsledkom, prostredníctvom spolupráce medzi žiakom, učiteľom a rodičom.

6. **Viesť žiaka** k poznaniu, že jeho slabšie stránky môžu byť nástrojom pre hľadanie rôznych iných ciest k vedomostiam, ktoré boli možno práve dovtedy pre žiaka neznáme a nepoznané. Cieľom nášho pedagogického úsilia je vzbudiť v žiakovi silu rozhodnúť sa pre hľadanie riešení svojich neúspechov a to vždy s pomocnou rukou učiteľov a rodičov.

7. **Zakomponovať pozitívne emócie** získané z dosiahnutých výsledkov žiaka, z jeho pokrokov a úspechov do obligátnej a preferovanej klímy v škole. Práve radosť, nadšenie a zadostučinenie, ktoré žiak prežíva počas dosiahnutia úspechu vo vopred objektívne stanovených oblastiach, vedú k formovaniu zodpovedného prístupu k vzdelávaniu nielen v žiackom veku, ale aj v celoživotnej perspektíve.

8. Vo všetkých vyššie spomenutých cieľoch hodnotenia zohráva úlohu nielen žiak a učiteľ, ale zásadnú rolu tú hrá aj rodič, ako jeden z troch základných pilierov výchovy a vzdelávania svojho dieťaťa. Spolu s učiteľom a školou ako inštitúciou participuje na formovaní zodpovedného prístupu k učeniu sa, k morálnych hodnotám, k čnostiam a k budovaniu plnohodnotnej budúcnosti žiaka.

VŠEOBECNÉ ZÁSADY HODNOTENIA A KLASIFIKÁCIE

Všetky zásady hodnotenia, na základe ktorých funguje Základná škola Madony, vedú u žiaka k vytvoreniu pozitívneho vzťahu k učeniu, k túžbe po vedomostiach a k osobnostnému rastu. Základnou cestou pre formovanie vyššie spomenutých hodnotovým atribútov žiaka je motivovať ho a chváliť za pozitívne výsledky, za zlepšovanie sa a za snahu. Hodnotenie uskutočňuje učiteľ na základe objektívnych ukazovateľov s cieľom informovať žiaka a jeho zákonných zástupcov o priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu, o pozitívnych výsledkoch, ale aj o zaostávaní žiaka v konkrétnych vzdelávacích oblastiach. Cieľom hodnotenia je žiaka presvedčiť, že jeho vzdelávanie sa je zodpovedný prístup k jeho vlastnej budúcnosti a že vzdelanie má veľkú hodnotu pre neho samého ako aj pre spoločnosť. Hlavným princípom a zámerom hodnotenia je pomôcť žiakovi nájsť jeho silné stránky a talenty, objavením ktorých, sa žiak utvrdzuje v tom, že v spoločnosti má miesto a že je pre svoju komunitu prínosom.

Pri hodnotení výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka preto učiteľ dbá na tieto základné princípy:

- ✓ **objektívnosť**
- ✓ **konkrétnosť**
- ✓ **spätná väzba**
- ✓ **názornosť**
- ✓ **pochvala**

Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov informujú žiaka a jeho zákonných zástupcov o výchovno-vzdelávacích výsledkoch priebežne prostredníctvom elektronickej žiackej knižky, v

potrebných prípadoch osobným pohovorom po predošlom elektronickom, resp. telefonickom dohovore so zákonným zástupcom. Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je tútoring, ktorý je založený na pravidelných stretnutiach učiteľa so žiakom, ako aj triádnych stretnutiach učiteľa, rodičov a žiaka. Cieľom tútoringu je zapájať rodičov do výchovno-vzdelávacieho procesu v škole ako rovnocenných partnerov, informovať ich a spolu hľadať najvhodnejšiu cestu vzdelávania a formovania ich dieťaťa. Riaditeľ má právo informovať zákonných zástupcov žiaka v prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania a to bezprostredne a preukázateľným spôsobom. Triedny učiteľ je povinný do troch dní po štvrtročnej pedagogickej rade dokázateľným spôsobom informovať zákonných zástupcov žiaka o zaostávaní, neprospievaní, alebo o výchovných opatreniach prerokovaných na pedagogickej rade.

V štvrtročných intervaloch prebiehajú individuálne (v opodstatnených prípadoch aj plenárne) konzultácie učiteľa so zákonnými zástupcami, ktoré majú za cieľ informovať zákonného zástupcu o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiaka, o jeho úspechoch a dosiahnutých cieľoch ako aj o zhoršení prospechu či správania. O termínoch stretnutí je zákonný zástupca informovaný v dostatočnom predstihu, pričom minimálne 3 dni pred jeho uskutočnením musia byť všetky hodnotenia riadne zapísané v elektronickej žiackej knižke. Zákonný zástupca má rovnako právo požiadať konkrétneho učiteľa o individuálnu konzultáciu aj mimo termínov štvrtročných konzultačných stretnutí a to písomnou, elektronickou formou.

ZÍSKAVANIE PODKLADOV PRE HODNOTENIE

Podklady k priebežnému a súhrnnému hodnoteniu získava učiteľ rôznymi metódami a formami, ktorých cieľom je čo najobjektívnejšie a najpresnejšie zistiť úroveň vedomostí žiaka. Jedným zo základných prostriedkov objektívneho hodnotenia je sústavné diagnostické pozorovanie žiaka počas vyučovania zamerané na sledovanie jeho pripravenosti na hodinu, výkonu, aktivity a záujmu počas hodiny. Neoddeliteľnou súčasťou získavania podkladov k hodnoteniu sú rôzne formy skúšok, ktorými si učiteľ overuje nadobudnuté žiacke vedomosti a stupeň zvládnutia prebratého učiva. Zároveň je to spätná väzba pre pedagóga potrebná pre analýzu úrovne vedomostí z konkrétnych tematických celkov. S ohľadom na náročnosť a obsah učiva učiteľ identifikuje najvhodnejšiu formu skúšky – ústna, písomná, praktická, grafická a pohybová. Súčasťou podkladov pre hodnotenie je aj portfólio žiackych prác (referáty, prezentácie, projekty, denníky a skupinové práce). Do objektívneho hodnotenia vstupujú aj ďalšie podklady, ktorými sú rozhovor učiteľa so žiakom, resp. s jeho zákonným zástupcom a rovnako aj konzultácie medzi pedagógmi navzájom.

Hodnotenie je žiak povinný absolvovať minimálne trikrát za polrok a to z predmetov, ktoré majú jeden až dvojhodinovú časovú dotáciu týždenne. Z predmetov s vyššou týždennou časovou dotáciou päťkrát v každom polroku školského roka.

Učiteľ eviduje všetky podklady k celkovému hodnoteniu priebežne a dokázateľne prostredníctvom elektronickej žiackej knižky. Zákonný zástupca je povinný sledovať výsledky svojho dieťaťa a pravidelne hodnotenie podpisovať. Pri verbálnej, prezentačnej resp. praktickej forme hodnotenia je učiteľ povinný žiakovi oznámiť hodnotenie ihneď spolu s krátkym slovným vysvetlením udeleného hodnotenia. V prípade hodnotenia písomného prejavu žiaka najneskôr do 10 kalendárnych dní. Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Písomné práce sú prístupné k nahliadnutiu a učiteľ ich archivuje minimálne do konca školského roka v priestoroch školy.

Podkladom pre súhrnné hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- a. známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- b. známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
- c. posúdenie prejavov žiaka počas vyučovania - pripravenosť na hodinu, aktivita, záujem...

FORMY HODNOTENIA ŽIAKA

Vychádzajúc z metodického pokynu č. 22/2011 a v súlade s duchovným a hodnotovým nastavením Základnej školy Madony prebieha hodnotenie žiakov prostredníctvom slovného hodnotenia, klasifikácie a sebahodnotenia žiakov.

V prvom vzdelávacom cykle v 1. a 2. ročníku uplatňujeme slovné hodnotenie a názorné hodnotenie využitím päťstupňovej škály obrázkov („Školské počasie“ – viď Príloha č. 1), ktoré sú pre žiakov dostatočne zrozumiteľné a názorné v kontexte pochopenia spätnej väzby od učiteľa. „**Školské počasie**“ postupne žiakom umožňuje kontinuálnejší prechod na klasifikáciu v treťom ročníku prvého cyklu a v druhom a treťom cykle primárneho vzdelávania. Súhrnné slovné hodnotenie dostáva zákonný zástupca na konci prvého a druhého polroka školského roka na výpise, resp. origináli vysvedčenia. Priebežné slovné hodnotenie dostáva žiak pravidelne počas vyučovacích hodín, ranných kruhov, resp. triednických hodín. Zákonný zástupca dostáva slovné hodnotenie minimálne štyrikrát za rok v rámci rodičovských združení ako aj v rámci pravidelných triádnych stretnutí (učiteľ-rodíč-žiak), v rámci tútoringu. Štvrťročné hodnotenie učiteľ vypracováva formou formulára, ktorý obsahuje slovné hodnotenia z jednotlivých predmetov. Tento formulár slúži ako obraz vývoja výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka v čase, adekvátnym a zrozumiteľným spôsobom reflektuje zákonnému zástupcovi výkon, snahu a správanie jeho dieťaťa na jednotlivých vyučovacích predmetoch.

V prvom vzdelávacom cykle – v 1. a 2. ročníku - uplatňujeme priebežné slovné hodnotenie vo vyučovacích predmetoch: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, dejiny, človek a príroda, človek a spoločnosť, náboženská výchova, človeka a svet práce, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova. V súhrnnom hodnotení využívame slovné hodnotenie vo vyučovacích predmetoch: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, dejiny, človek a príroda, náboženská výchova, človek svet práce, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova. Ak žiak splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka, súčasťou slovného hodnotenia je formulácia: „Žiak splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.“

V 3. ročníku prvého cyklu využívajú učitelia **kombinovaný prístup k hodnoteniu** – priebežné slovné hodnotenie spojené so systémom päťstupňovej škály značiek „Školské počasie“ a klasifikáciu. Žiaci sú klasifikovaní a do elektronickej žiackej knižky sú evidované percentuálne hodnotenia s informatívnou známku. Na polročnom a koncoročnom vysvedčení z tretieho ročníka figuruje súhrnné hodnotenie vo forme klasifikácie z predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, informatika, dejiny, človek a príroda, človek a spoločnosť, náboženská výchova, človek a svet práce, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova. Súčasťou súhrnného hodnotenia je aj slovné hodnotenie z predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, dejiny, človek a príroda, človek a spoločnosť, náboženská výchova.

V druhom vzdelávacom cykle (4.-5. ročník) sa priebežné hodnotenie uskutočňuje formou klasifikácie, cestou percentuálneho zápisu bodov, ktorého súčasťou je informatívna známka z predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, informatika, dejiny, človek a príroda, človek a spoločnosť, náboženská výchova, človek a svet práce, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova. Percentuálne hodnotenie má z pohľadu objektívnosti širšiu výpovednú hodnotu o výsledkoch žiaka ako hodnotenie päťstupňovou klasifikačnou škálou. Súhrnné hodnotenie na konci prvého a druhého polroka sa vo vysvedčení, resp. na jeho výpise, uvádza vo forme päťstupňovej klasifikácie z predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, informatika, dejiny, človek a príroda, človek a spoločnosť, náboženská výchova, človek a svet práce, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova.

V treťom vzdelávacom cykle (6.-9. ročník) sa priebežné hodnotenie uskutočňuje formou percentuálneho zápisu bodov, ktorého súčasťou je informatívna známka z predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, druhý cudzí jazyk, matematika, informatika, biológia, fyzika, chémia, občianska náuka, geografia, dejiny, náboženská výchova, technika, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova. Súhrnné hodnotenie na konci prvého a druhého polroka sa vo vysvedčení, resp. na jeho výpise, uvádza vo forme päťstupňovej klasifikácie z predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, druhý cudzí jazyk, matematika, informatika, biológia, fyzika, chémia, občianska náuka, geografia, dejiny, náboženská výchova, technika, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova.

Slovné hodnotenie v priebežnom aj súhrnnom hodnotení vo všetkých troch cykloch vzdelávania komentuje vedomosti, zručnosti, návyky a postoje žiaka. Obsah slovného komentára neobsahuje negatívne odsudzujúce výroky, ale má za cieľ vždy pôsobiť konštruktívne a povzbudzujúco, má byť zameraný na pozitívnu motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka.

SEBAHODNOTENIE ŽIAKA

Súčasťou hodnotenia v každom ročníku je aj sebahodnotenie žiaka, v ktorom učitelia žiakov motivujú a povzbudzujú ku konštruktívnej sebareflexii. Ich cieľom je v žiakoch vybudovať prirodzenú potrebu analýzy svojich pokrokov, úspechov, schopností a rovnako aj medzier a neúspechov. Výsledkom má byť schopnosť žiaka s pomocou učiteľa a u starších žiakov autonómne, identifikovať najefektívnejšie stratégie k dosiahnutiu úspechu.

V systematickej a objektívnej forme sebahodnotenia využívame na našej škole formuláre pre jednotlivé vekové kategórie žiakov, ktoré žiaci vyplňajú v štvrťročnom intervale. Vyhodnocujú, skúmajú, analyzujú a vedome spracúvajú svoje výchovno-vzdelávacie výsledky a správanie. V rámci formulára sú obsiahnuté všetky štyri priebežné sebahodnotenia, ktoré si žiak vie porovnať v čase. Je to preňho priestor pre sebareflexiu, identifikáciu svojich talentov, snáh a dosiahnutých cieľov, ako aj na identifikáciu potenciálnych rizík a slabín v učení sa.

Sebahodnotenie konzultuje každý žiak individuálne so svojim vyučujúcim prostredníctvom pravidelných stretnutí formou tútoringu minimálne jedenkrát za mesiac. Je potrebná otvorená diskusia medzi žiakom, učiteľom a zákonným zástupcom, využívajúca cestu motivácie, pochvaly a názornosti v hľadaní tej najefektívnejšej formy vzdelávania pre konkrétneho žiaka.

Žiak sa tak prostredníctvom sebahodnotenia stáva plnohodnotným aktérom v evaluácii svojich výsledkov, čo mu otvára priestor na zodpovedné vnímanie svojich školských povinností.

HODNOTENIE SPRÁVANIA

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu spätnú väzbu a motiváciu, individuálnu komunikáciu so žiakom a jeho zákonnými zástupcami. Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

a) pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin, návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia,

b) opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania. Jedná sa o napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1. veľmi dobré
2. uspokojivé
3. menej uspokojivé
4. neuspokojivé

CELKOVÉ HODNOTENIE

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania. Celkové hodnotenie žiaka prvého a druhého ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a),
- b) neprospel (a).

Celkové hodnotenie žiaka tretieho ročníka až deviateho ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a) s vyznamenaním,
- b) prospel (a) veľmi dobre,
- c) prospel (a),
- d) neprospel(a).

7. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO- VZDELÁVACÍMI POTREBAMI (ŠVVP)

Základná škola Madony poskytuje vzdelávanie aj žiakom s podpornými opatreniami (PO), medzi ktorých patria aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP). Ich vzdelávanie sa realizuje v súlade s platnými legislatívnymi normami. Dôraz kladie na inkluzívne vzdelávanie, ktoré zohľadňuje individuálne potreby každého žiaka a podporuje jeho osobnostný rozvoj, čo vedie k rovnocennému prístupu k vzdelaniu.

Systém podporných opatrení zahŕňa transformáciu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov, podporu duševného zdravia a kultúru rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov školy sú rôzne, no vzájomne sa dopĺňajú a smerujú k komplexnému rozvoju žiaka.

Pedagogický zbor školy, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa, je doplnený o školský podporný tím (ŠPT), ktorý podporuje vzťahy medzi pedagogickými zamestnancami a rodičmi na ceste k žiakom (2. stupeň podpornej úrovne). Tento tím, zložený z odborných a pedagogických zamestnancov, vytvára tím pre prácu v školskom prostredí.

Inkluzívna cesta je zameraná na široký rozvoj podporných opatrení, medzi ktoré patrí:

- Podpora každého žiaka, ale aj učiteľa a rodiča v tom, čo potrebujú k svojmu rastu.
- Poskytovanie komplexnej podpory na škole prostredníctvom školského podporného tímu, najmä ako prevencia a včasné vyhľadávanie a riešenie problémov.
- Budovanie vzťahového trojuholníka: dieťa, rodič a učiteľ.
- Zameranie na formatívne (seba)hodnotenie a reflexiu.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a necítilo sa odmietané, s cieľom zabezpečiť primeraný rozvoj jeho schopností dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a jeho integráciu do spoločnosti.

Na ceste k inklúzii v rámci školy napomáha školský podporný tím, ktorý tvorí skupina odborných a pedagogických zamestnancov. Tím ako aj škola úzko spolupracujú s triednymi učiteľmi a školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.

Centrum poradenstva a prevencie (CPaP) vykonáva metodickú a supervíznu činnosť pre školský podporný tím (ŠPT), pedagogických a odborných zamestnancov, ako aj pre zákonných zástupcov.

Pracovníci CPaP majú prístup do priestorov školy po dohode s vedením školy a jej zamestnancami. Odborná činnosť CPaP v oblasti prevencie a krízovej intervencie sa poskytuje v škole v súčinnosti so školským podporným tímom. Vychádzajúc z legislatívy sa nevyžaduje osobitný informovaný súhlas rodičov. Obsah odbornej činnosti, ktorá sa zameriava na prevenciu, zahŕňa:

- Sociometrické merania vzťahov a klímy v triede,
- Preventívne programy, ktoré sú zamerané na zlepšenie vzťahov v triede a kariérne poradenstvo,
- Prevencia a krízová intervencia pri šikanovaní a konfliktoch v triede.

Tieto aktivity majú za cieľ zlepšiť sociálnu klímu v triede a zabezpečiť podporu žiakom v náročných situáciách, ako je šikanovanie či konflikty medzi žiakmi, čím sa zvyšuje efektívnosť výchovného a vzdelávacieho procesu.

ŠKOLSKÝ PODPORNÝ TÍM (ŠPT)

Školský podporný tím pozostáva zo školských špeciálnych pedagógov, školských psychológov, školských sociálnych pedagógov, pedagogických asistentov, kariérneho a výchovného poradcu, koordinátora prevencie sociálno-patologických javov a ďalších pedagógov. Venuje sa najmä prevencii, výchovnému a kariérnemu poradenstvu, rozvoju inkluzívneho vzdelávania, orientačnej diagnostike, intervencii a krízovej intervencii, reedukácii, ako aj metodickéj podpore a poradenstvu pre pedagogických zamestnancov, rodičov a žiakov. Medzi jeho aktivity patrí organizovanie preventívnych programov na zlepšenie triednej klímy, mediácia po konfliktoch, podpora učiteľov počas vyučovania, depistáže pri zápisoch a v prvých ročníkoch, sociometrické merania, besedy, diskusie a vzdelávacie podujatia pre rodičov a zamestnancov, účasť na rodičovských združeniach a ďalšie aktivity. Práca tímu je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a pomáha naplňovať jeho ciele. Na zabezpečenie podporných opatrení pre žiakov so ŠVVP sa v rámci školy okrem školského podporného tímu podieľajú aj triedni učitelia ako kľúčové piliere podpory žiakov, učitelia ako hlavní tvorcovia metód, foriem, obsahu a hodnotenia žiakov a pedagogickí asistenti ako podpora pri vytváraní rovnocenných príležitostí vo vyučovacom procese.

HLAVNÉ CIELE ŠKOLSKÉHO PODPORNÉHO TÍMU

- Zabezpečiť komplexný systém starostlivosti o žiaka v školskom prostredí a rozvíjať kontakt a sieťovanie s ďalšími odborníkmi a rezortmi.

- Systematicky spolupracovať s rodičmi (prostredníctvom e-mailu, telefonicky a osobne, podľa aktuálnej potreby).
- Individuálne aj skupinovo realizovať intervenciu, prevenciu a reedukáciu pre žiakov s podpornými opatreniami, primárne so žiakmi so ŠVVP.
- Zabezpečiť individuálny prístup k žiakom s PO, ale aj žiakom v riziku (starostlivosť, individuálne hodnotenie, IVP).
- Dôkladne sledovať žiakov 1. ročníka a čo najskôr identifikovať prípadné ťažkosti či zaostávanie jednotlivcov.
- Organizovať a poskytovať podporu a vzdelávanie pedagógom a rodičom.

SPÔSOB PRÁCE SO ŽIAKMI S PODPORNÝMI OPATRENAMI, OBZVLÁŠŤ SO ŽIAKMI SO ŠVVP

Tieto postupy sú určené pre všetky predmety a vyučujúcich a tvoria základ prístupu k žiakom s podpornými opatreniami, obzvlášť u žiakov so ŠVVP počas celého vyučovacieho procesu. Sú viazané na individuálny vzdelávací program (IVP) žiaka, v ktorom je presne zadefinované, aký druh a stupeň podpory je vhodné žiakovi zabezpečiť. Ďalšie špecifické metodické postupy sú zaznamenané v IVP konkrétneho žiaka.

Odporúčania pre pedagogických zamestnancov školy pri poskytovaní podporných opatrení pre žiakov so ŠVVP:

- Zohľadňovať špecifiká osobnosti žiaka a rešpektovať jeho psychický, fyzický a zdravotný stav, aktívne spolupracovať s členmi školského podporného tímu.
- Rešpektovať individuálne tempo žiaka, pri odpovedi aj písomných úlohách poskytnúť dostatočné množstvo času.
- Dôsledne overiť porozumenie zadania úlohy, prípadne úlohu opakovane vysvetliť.
- Umožniť používanie pomôcok (napr. matematické tabuľky, prehľady gramatiky, pojmové mapy, osnovy k ústnej odpovedi a pod.).
- Preferovať multi-senzorický prístup a názornosť.
- Vypracovať a dodržiavať pravidlá práce (triedy) aj vizuálnou formou.

- Zaznamenávať hlavné body učiva či dôležité informácie na tabuľu.
- Pri vysvetľovaní učiva využívať pojmové mapy.
- Adekvátne dávkovať záťaž počas vyučovania aj v domácej príprave.
- Podľa potreby redukovať rozsah zadaných úloh, množstvo a dĺžku textov na písanie alebo čítanie, spolupracovať pri tom so školskými špeciálnymi pedagógmi.
- Úroveň čítania hodnotiť individuálne, s ohľadom na druh a stupeň znevýhodnenia žiaka.
- Klásť primerané požiadavky, nezľavovať z nárokov a neoslobodzovať žiaka z činností, ktoré zvládne s pomocou.
- V prípade a na základe odporúčaní v IVP poskytnúť žiakovi poznámky cez Edupage, príp. inou formou.
- Umiestniť žiaka do vhodnej lavice a s vhodným spolužiakom (po zvážení a konzultácii so ŠPT).
- Pri skúšaní uprednostňovať formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia (ústna, praktická alebo písomná). V prípade potreby voliť kombinovanú formu.
- Po dohode so školským špeciálnym pedagógom umožniť písanie písomných prác individuálnou formou mimo triedy za prítomnosti člena školského podporného tímu.
- V prípade neúspechu v písomnej práci (hodnotenie „nedostatočný“) poskytnúť žiakovi možnosť preveriť jeho vedomosti ústnou odpoveďou.
- U žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, poruchami učenia, poruchou autistického spektra a pod. zabezpečiť podmienky, aby žiak neutrpel psychickú ujmu pri ústnej odpovedi alebo zvážiť alternatívny spôsob preskúšania.
- Hodnotiť aj čiastkové úspechy, krátke úlohy, ktoré žiak splní.
- Zameriavať sa na pozitívne stránky dieťaťa, využívať pozitívnu motiváciu a pochvalu, neverbalizovať jeho neúspech pred ostatnými žiakmi.
- Pri hodnotení prihliadať na vynaložené úsilie, svedomitosť a individuálne schopnosti žiaka.

Spôsob hodnotenia žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami

Spôsob hodnotenia a klasifikácie žiakov s PO vrátane žiakov so ŠVVP vychádza z diagnózy a uplatňuje sa vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa znevýhodnenie žiaka prejavuje. Pri hodnotení sa bude postupovať podľa metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, s dôrazom na Prílohu č. 2 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole a Prílohy č. 3 - Základné rizikové faktory školského neúspechu. Vo vyučovacom procese sa vyučujúci riadia aktuálnymi vzdelávacími programami pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, narušenou komunikačnou schopnosťou, poruchami zraku, sluchu, poruchami aktivity a pozornosti, správania, nadaním, autizmom či inými pervazívnymi vývinovými poruchami. Triedny učiteľ oznámi vhodným spôsobom ostatným žiakom v triede podstatu individuálneho prístupu a spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a so zdravotným znevýhodnením sa vzdelávajú na základe individuálneho vzdelávacieho plánu, ktorý vypracuje triedny učiteľ v súčinnosti so špeciálnym pedagógom, vychádzajúc z diagnostickej správy centra poradenstva a prevencie a špecializovaného centra poradenstva a prevencie. Hodnotenie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2 metodického pokynu č. 22/2011. V hodnotení sú vždy zohľadnené zmyslové, telesné, mentálne alebo vývojové poruchy, resp. poruchy učenia žiaka. Individuálne sa posudzujú osobitosti žiaka s cieľom motivovať žiaka, povzbudiť ho v jeho snahe a pokroku.

Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s narušenými komunikačnými schopnosťami sa hodnotia predovšetkým vecné poznatky a praktické zručnosti, nie úroveň jazykového prejavu.

Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými

postupmi na vyučovaní. Diktát žiaka s vývinovými poruchami učenia učiteľ nehodnotí známkami, ale slovne, vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.

Učiteľ primerane dlhé obdobie nehodnotí žiaka s chronickým ochorením, žiaka zdravotne oslabeného, alebo po dlhodobom ochorení, ak ešte nemohol byť adekvátne pripravený a jeho výkon bol výrazne nižší ako zvyčajne. Tento žiak môže byť bežným spôsobom hodnotený, až keď sa doučí učebnú látku podľa individuálneho programu.

Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, jeho učebné výsledky sa priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotia podľa individuálnych kritérií.

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so školským špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

8. TÚTORING A INDIVIDUÁLNY PRÍSTUP

Základná škola Madony v Dunajskej Lužnej uplatňuje výchovno-vzdelávací prístup, ktorý vychádza z kresťanského pohľadu na človeka, z úcty k dôstojnosti ľudskej osoby a z rešpektu k jedinečným darom a potrebám každého dieťaťa. Škola naplňa svoje poslanie prostredníctvom osobného sprevádzania žiaka a partnerskej spolupráce učiteľa, rodiča a vychovávateľa.

Cieľom tútoringu je systematické a pravidelné individuálne sprevádzanie žiaka, zamerané na rozvoj jeho osobnostného, sociálneho, duchovného a poznávacieho potenciálu. Individuálny prístup umožňuje včas identifikovať potreby dieťaťa, posilňovať jeho silné stránky a poskytovať podporu v oblastiach, kde pociťuje ťažkosti. Je to jeden z pilierov, o ktorý sa opiera výchovno-vzdelávací program našej školy.

Implementáciou tútoringového systému škola:

- ❖ podporuje individualizáciu a personalizáciu vzdelávania,
- ❖ poskytuje príležitosť objavovať a rozvíjať svoje talenty, zručnosti a schopnosti žiakov,
- ❖ prehľbuje ich sebapoznanie a uvedomenie si svojich silných stránok,
- ❖ posilňuje vnútornú motiváciu žiakov prostredníctvom pravidelnej spätnej väzby,

- ❖ rozvíja sebareflexívne a metakognitívne zručnosti,
- ❖ rozvíja a posilňuje charakter žiakov,
- ❖ formuje hodnotovú orientáciu žiakov,
- ❖ vytvára bezpečné a podporné prostredie pre otvorenú komunikáciu,
- ❖ podporuje stretávanie sa so žiakmi s rovnakými záujmami a vzájomné povzbudzovanie,
- ❖ buduje spoluprácu medzi školou, rodinou a dieťaťom,
- ❖ umožňuje včasnú identifikáciu a prevenciu vzdelávacích či vzťahových problémov
- ❖ poskytuje nadobudnutie skúsenosti v pracovnej oblasti a zvyšuje motiváciu k pracovnej činnosti.

Organizácia tútoringu

Tútoring je súčasťou školského systému osobnostného rozvoja žiaka. Realizuje sa v menších triednych kolektívoch (maximálne 20 žiakov), čo umožňuje uplatňovať diferencované vyučovacie postupy a vytvárať priestor pre individuálny kontakt medzi učiteľom a žiakom.

Každý žiak absolvuje individuálne stretnutie s triednym učiteľom raz mesačne v trvaní približne 10 minút. Stretnutia sa uskutočňujú po vyučovaní v prostredí podporujúcim otvorenú komunikáciu. Cieľom konzultácie je zhodnotenie aktuálneho rozvoja žiaka, jeho vzdelávacích pokrokov, vzťahov v kolektíve, emocionálnej pohody a sebareflexie. Učiteľ v rozhovore vedie žiaka k uvedomeniu si osobných cieľov, zodpovednosti a k prijímaniu konštruktívnej spätnej väzby.

Raz mesačne sa uskutoční aj výchovná konzultácia s vychovávateľkou školského klubu detí, ktorá sa zameriava na sociálno-emocionálnu oblasť, interpersonálne vzťahy a rozvoj prosociálneho správania. Striedanie rozhovorov s triednym učiteľom a vychovávateľkou zabezpečuje pravidelný kontakt so žiakom v dvojtyždňových intervaloch.

Súčasťou tútoringového systému je štvrťročná sebareflexívna analýza, realizovaná prostredníctvom spoločného dotazníka učiteľa a žiaka. Dotazník obsahuje otázky zamerané na hodnotenie pokroku vo vzdelávaní, sebahodnotenie žiaka, vnímanie vlastných silných a slabých stránok, ako aj spätnú väzbu k školskému prostrediu.

Vyhodnotením dotazníka sa sleduje:

- individuálny pokrok žiaka v oblasti učenia a správania,

- miera naplnenia stanovených cieľov,
- úroveň spokojnosti a motivácie žiaka,
- potreba pedagogickej intervencie alebo podpory.

Žiak má možnosť porovnať svoje odpovede s predchádzajúcimi obdobiami, čím sa rozvíja jeho schopnosť sebareflexie a osobnej zodpovednosti za vlastný rozvoj. Učiteľ využíva výsledky ako podklad pre plánovanie individualizovanej podpory a pre komunikáciu s rodičom.

Triádne stretnutia

Raz za tri mesiace sa realizujú triádne konzultácie učiteľ – rodič – žiak, ktoré predstavujú otvorenú formu partnerskej spolupráce medzi školou a rodinou. Cieľom týchto stretnutí je:

- zdieľanie informácií o napredovaní žiaka,
- posilňovanie dôvery a spolupráce medzi učiteľom a rodičom,
- spoločné stanovovanie realistických a rozvojových cieľov,
- hľadanie optimálnych stratégií pre učenie a správanie žiaka.

Triádne stretnutia umožňujú rodičom aktívne vstupovať do výchovno-vzdelávacieho procesu, reflektovať priebeh školského roka a posilňovať komunitný charakter školy.

Väzba na ciele školského vzdelávacieho programu

Tútoring a individuálny prístup v kontexte dominikánskeho ducha a výchovy k čnostiam priamo nadväzujú na hodnotové nastavenie Základnej školy Madony, ktorá sa inšpiruje **dominikánskou spiritualitou** – hľadaním pravdy, rozvíjaním rozumu, viery a služby. Tento prístup prepája osobnostný rast s duchovnou formáciou a podporuje komplexný rozvoj osobnosti žiaka v intelektuálnej, emocionálnej i duchovnej rovine. Pravidelné individuálne rozhovory medzi žiakom a učiteľom – tútorom – vytvárajú priestor na reflexiu vlastného správania, učenia a prežívania. Umožňujú viesť hodnotový dialóg o tom, v čom žiak napreduje, kde vníma svoje slabiny a ako sa môže zlepšovať, najmä v oblasti rozvíjania čností, ako sú trpezlivosť, odvaha, rešpekt, pokora či zodpovednosť. Spolu s učiteľom si žiak stanovuje konkrétne ciele na nasledujúce obdobie a učí sa prevziať zodpovednosť za vlastný osobnostný i duchovný rast.

Súčasťou tohto procesu je aj pravidelná spätná väzba prostredníctvom dotazníkov, ktoré žiak i učiteľ vyplňajú raz za tri mesiace. Tento nástroj umožňuje zachytiť, ako sa rozvíjajú vybrané čnosti, či žiak napreduje v prekonávaní prekážok, ako sa mení jeho postoj k učeniu a či sa prejavy čností stávajú prirodzenou súčasťou jeho správania.

Dôležitým prvkom je aj triádne stretnutie učiteľa, žiaka a rodiča, ktoré sa uskutočňuje raz za tri mesiace. Ide o priestor spoločnej reflexie nielen vo vzdelávacej oblasti, ale aj v osobnostnom a duchovnom raste dieťaťa. V dialógu sa otvárajú témy, ako rodina vníma správanie a napredovanie svojho dieťaťa, aké čnosti sa u neho prejavujú a kde je potrebné hľadať ďalšiu podporu. Takto sa posilňuje partnerstvo školy a rodiny a vytvára sa jednotné prostredie, ktoré vedie žiaka k pravde, dobru a vnútornej integrite.

Škola tak naplňa základné ciele svojho školského vzdelávacieho programu, obohatené o dominikánsky rozmer:

1. **Rozvoj osobnostných a duchovných kompetencií** – žiak rastie nielen po stránke poznatkovej, ale aj vnútornej, vo viere a v hodnotovej orientácii. Učí sa premýšľať o svojich rozhodnutiach v duchu pravdy, dobra a krásy, rozvíja zodpovedné, čestné a pokorné postoje.
2. **Formovanie charakteru a cností** – škola vedie žiakov k sebapoznaniu a sebavýchove, k odvahe konať dobro, k službe blížnemu, k empatii a súcitu. Výchova smeruje k tomu, aby sa čnosti stali súčasťou každodenného správania.
3. **Posilnenie hodnotového kompasu** – prostredníctvom dialógu a reflexie sa žiaci učia rozhodovať eticky, spravodlivo a zodpovedne. Uvedomujú si dôsledky svojho konania, učia sa rešpektovať druhých a niesť zodpovednosť za spoločenstvo, v ktorom žijú.
4. **Budovanie spoločenstva založeného na evanjeliových hodnotách** – škola sa usiluje byť živým spoločenstvom, kde vládne atmosféra dôvery, úcty a spolupráce. Učitelia, rodičia a žiaci tvoria jednotu, v ktorej sa duch dominikánskeho povolania prejavuje službou, solidaritou a zdieľaním darov.
5. **Radosť z učenia a život v pravde** – prostredie školy je bezpečné, podnetné a otvorené. Žiak tu nachádza priestor na prejavenie svojich talentov a zároveň prijatie svojich slabostí. Takto rastie vnútorná motivácia k učeniu, sebadôvera a radosť z poznávania.

9. MIMOŠKOLSKÉ AKTIVITY A PROGRAMY, KRÚŽKOVÁ ČINNOSŤ

Medzi mimoškolské aktivity patrí činnosť školského klubu detí a krúžková činnosť. Činnosti a aktivity školského klubu detí sú priamym pokračovaním a naplňaním vízie a princípov Základnej školy

Madony, ktorá je postavená na troch pilieroch - pravda, tvorivosť a zodpovednosť. Zaoberá sa nimi samostatný dokument školy - „Výchovný program“.

Riaditeľ školy spolu s pedagógmi v mimoškolských aktivitách kladie dôraz na komplexný rozvoj detí, na ich duchovný rast a sprevádzanie vo viere, budovanie charakteru, rozvoj kreativity, podporu fyzického aj emocionálneho zdravia, na zmysluplné využívanie voľného času a rozvoj ich záujmov.

Tieto hodnoty sa odrážajú v obsahu a zameraní výchovnej činnosti školského klubu ako aj v každodenných krúžkových aktivitách. Cieľom je, aby sa deti rozvíjali vo všetkých oblastiach ich osobnosti, cítili sa v škole bezpečne a podporovane, a vytvárali si pozitívne vzťahy s rovesníkmi a mali vhodný priestor k sebarealizácii.

Mimoškolské aktivity a programy sa zameriavajú a pôsobia na všetky zložky osobnosti dieťaťa – telesnú, psychickú, sociálnu aj duchovnú. Režim dňa zodpovedá biorytmu detí podľa veku – striedajú sa spontánne a organizované činnosti, individuálne a skupinové, pobyt vonku a v triede, pracovná činnosť a oddychová.

Hlavné ciele mimoškolských aktivít:

- **wellbeing žiakov** : podporujeme duševné a fyzické zdravie prostredníctvom rôznych aktivít.
- **kritické myslenie**: rozvíjame schopností detí samostatne myslieť, analyzovať informácie a argumentovať. Vytvárame priestor na filozofovanie, diskusie a riešenie problémov.
- **tvorivosť**: rozvíjame kreatívne schopnosti žiakov cez tvorivé dielne, hudbu, literatúru a výtvarné umenie, cez tvorivú dramatikú a písanie.
- **fyzická regenerácia a rozvoj**: podporujeme zdravý životný štýl prostredníctvom športu a každodenných pohybových aktivít vonku.
- **pozitívne emócie a vzťahy**: vytvárame atmosféru prijatia, bezpečné prostredie, kde si deti môžu vychutnávať radosť z hier, spolupráce a vzájomnej podpory.

Štruktúra mimoškolských aktivít:

1. Krúžky a záujmové skupiny:

- **športové krúžky** : deti sa môžu venovať rôznym športovým aktivitám ako futbal, basketbal, volejbal, atletika a iné.

- filozofovanie s deťmi: krúžok venovaný rozvoju kritického myslenia, kde budú deti diskutovať o rôznych filozofických otázkach, etických dilemách a hodnotách.
- tvorivé dielne: krúžok zameraný na rozvoj kreativity detí prostredníctvom rôznych umeleckých techník (kreslenie, maľba, ručné práce).
- tvorivá dramatika: krúžok zameraný na rozvoj tanečných a dramatických zručností.
- hudba a spev : krúžok pre deti so záujmom o hudbu, spev a hranie na hudobných nástrojoch. Môže zahŕňať aj prípravu na školské koncerty, hudobný doprovod pri slávnostiach a sviatkoch.
- informatický krúžok resp. malý vývojár: krúžok zameraný na podporu technických, logických a schematických foriem rozmyšľania.
- zdravý chrbátik: krúžok zameraný na zdravý životný štýl, cvičenie, správne držanie tela a fungovanie oporno-pohybového aparátu.

2. Komunita s rodičmi:

- Škola buduje komunitu s rodičmi prostredníctvom spoločných aktivít a akcií. Medzi najvýznamnejšie patrí organizovanie vianočných a veľkonočných dielní, kde deti a rodičia spoločne vytvárajú dekorácie, darčeky a iné výrobky.
- Školské akadémie: pravidelné kultúrne podujatia, kde deti prezentujú svoje schopnosti v divadelných, hudobných alebo iných vystúpeniach.
- Spiritualita a sviatky: škola vedie žiakov k prežívaniu cirkevných sviatkov a tradícií podľa cirkevného roka. Žiaci sa aktívne zapájajú do prípravy na tieto sviatky, či už prostredníctvom pobožností, tvorivých dielní, alebo špeciálnych aktivít spojených s jednotlivými sviatkami.

Vychovávateľa realizujú výchovno-vzdelávaciu činnosť v školskom klube detí na základe vlastného Výchovného programu, ktorý rešpektuje výchovno-vzdelávacie ciele školy a podmienky, v ktorých edukácia prebieha.

10. KOMUNITNÉ FUNGOVANIE

Základná škola Madony vytvára prostredie, kde sa všetci členovia komunity cítia byť súčasťou spoločného cieľa – výchovy a vzdelávania detí v duchu kresťanských hodnôt. Komunitné fungovanie

je v našej základnej škole založené na úzkej spolupráci medzi školou, rodičmi, žiakmi a širšou komunitou, pričom sa zdôrazňujú kresťanské hodnoty a princípy. Škola kladie dôraz na budovanie silnej a súdržnej komunity, ktorá zahŕňa žiakov, učiteľov, rodičov a širšie okolie. Tento prístup je založený na kresťanských hodnotách, ako sú láska, úcta, solidarita a vzájomná pomoc. Cieľom je vytvoriť prostredie, v ktorom sa každý cíti prijatý a podporovaný. Komunitné fungovanie a efektívna spolupráca s rodičmi a rodinami sú kľúčovými aspektmi, ktoré prispievajú k harmonickému rozvoju žiakov a vytváraniu pozitívneho školského prostredia.

Spolupráca s rodičmi je kľúčovým aspektom tohto procesu. Rodičia sú pozývaní k aktívnej účasti na živote školy prostredníctvom rôznych aktivít, ako sú spoločné bohoslužby, charitatívne podujatia, workshopy či diskusné stretnutia. Táto spolupráca posilňuje vzájomné vzťahy a zabezpečuje jednotný prístup k výchove a vzdelávaniu detí. Efektívna spolupráca medzi školou a rodinou je nevyhnutná pre úspešný rozvoj žiaka. Rodičia sú prvými a najdôležitejšími vychovávateľmi svojich detí a preto je dôležité, aby škola a rodičia ťahali za jeden povraz ako sprievodcovia dieťaťa na jeho ceste poznávania.

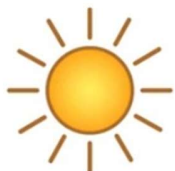
Formy spolupráce s rodičmi sú v Základnej škole Madony rôznorodé a zahŕňajú:

- **účasť na vyučovaní:** Rodičia môžu byť pozvaní, aby sa aktívne zapojili do vyučovacieho procesu, napríklad formou prednášok, workshopov alebo prezentácií na témy, v ktorých sú odborníkmi.
- **organizácia školských aktivít:** Rodičia môžu spolupracovať s učiteľmi pri plánovaní a realizácii rôznych podujatí, ako sú exkurzie, športové dni, kultúrne akcie či charitatívne projekty.
- **komunikácia:** Pravidelná a otvorená komunikácia medzi školou a rodičmi je kľúčová. Prebieha formou triednych schôdzok, individuálnych konzultácií, telefonických rozhovorov či elektronickej formy. Na pravidelnej báze dochádza k reflexii výučbového procesu v podobe triednych stretnutí rodičov, učiteľov a žiaka. Triedny učiteľ zároveň vedie individuálny rozhovor s každým žiakom vo forme pravidelných mesačných stretnutí (tutoring). Dôležité je, aby komunikácia bola obojsmerná a založená na vzájomnom rešpekte a dôvere.
- **rada rodičov:** Vytvorenie rady rodičov, kde sú zástupcovia jednotlivých tried, umožňuje efektívne riešiť otázky týkajúce sa chodu školy, navrhovať zlepšenia a podieľať sa na rozhodovacích procesoch.

11. PRÍLOHA Č. 1.

„Školské počasie“

Obrázkový princíp hodnotenia formou „Školského počasia“ aplikovaný v prvom cykle vzdelávania reflektuje zhodu s jednotlivými stupňami klasifikačného systému. Každý obrázok zo „Školského počasia“ korešponduje s konkrétnym klasifikačným stupňom, čo umožňuje žiakom plynulejší a zrozumiteľnejší prechod do vyšších ročníkov vzdelávania. Zhodujúce sa stupne hodnotenia v obrázkovej a klasifikačnej forme sú uvedené nižšie:

Slnčné počasie = stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Polooblačné počasie = stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Daždivé polooblačné počasie = stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a

klúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Daždivé počasie = stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním klúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Búrka = stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním klúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.